

MERKKIPÄIVIÄ

.80 vuotta täytti 17.10.89 kauppaneuvos Eino J. A r o syntymä- ja kotikaupungissaan Joensuussa.

Valmistuttuaan metsänhoitajaksi Aro toimi Serlachiuksella ja Saastamoisella, kunnes palasi sotavuosien jälkeen Joensuuhun Repola-Viipuri Oy:n toimitusjohtajaksi. Tehtäväkenttä laajeni sitten käsittämään Rauma-Repola Oy:n johtokunnan ja johti suureen määrään luottamustehtäviä sekä teollisuudessa että maakunnallisissa ja valtakunnallisissa yhteisöissä.

Kauppaneuvos Aron yhteydessä on erityisesti mainittava Karjalaisen kulttuurin edistämissektiö, jonka hallituksen puheenjohtajana hän on toiminut uskollisesti tähän saakka.

Sanomalehti Karjalaisen haastattelussa hän ilmoittaa nyt vetäytyvänsä sivuun aktiivisesta toiminnasta.

KKES jakaa vuosittain kaksi miljoonaa markkaa apurahoina tieteen tukemiseksi. Summa on komea, kun muistetaan, että säätiö aloitti aikoinaan melkein tyhjästä. Kauppaneuvos Aro muistaa yhä kiittollisuudella suurlahjoittajia (E.J. Hutunen, Aarne Cederberg, Paavo Honkajuuri ja Ensio Salmenkallio, joiden panokset yhdessä pienempien lahjoitusten ja sijoitustoiminnan kanssa ovat luoneet lujan perustan nykyiselle toiminnalle.

Kalle Päätalo

70 vuotta täytti 11.11.89 kirjailija, professori Kalle P ä ä t a l o Tampereella. Hänet tuntee koko Suomen kansa.

Ensimmäisen romaaninsa 'Ihmisä telineillä' Päätalo julkaisi ollessaan 39-vuotias. WSOY, Otava ja Tammi sanoivat sille: kiitos ei, mutta Gummerus ryhtyi kustantajaksi. Nyt kirjoja on ilmestynyt 33 ja niiden yhteispainos on huikeat 2,5 miljoonaa.

Kalle Päätalo syntyi Taivalkosken Jokijärvellä. Hänen vanhasta kotitalostaan on tullut merkittävä nähtävyys; kesäaikaan sitä ja Iijoki-sarjan maisemia käy katsomassa runsaat 15 000 Päätalo-fania.

Lapsuutensa vuosina Päätalo joutui kanssakäymiseen myös Vienan-Karjalasta tulleiden pakolaisten kanssa. Tästä hän kertoo lämpimään sävyyn kirjassaan 'Tammettu virta' (1973). Hän kuuluu niinkään seuramme äänenkannattajan Karjalan Heimon lukijakuntaan. — Toivotamme parhainta menestystä.

Taksiautoilija Jaakko R a n t s i täytti 70 vuotta 16.11.89 Nilsissä. Jaakko on syntynyt Salmassa, kuuluen tunnettuun Rantsien sukuun. Suku kiinnosti erikoisesti professori Martti Haaviota. Hän kiersi jo 1934 Salmassa Rantsien taloissa. Muisti aina kertoa, kuinka hyvänä heitä pidettiin. Majoitus oli sarailla. Emäntä antoi jalkojen peitoksi lammasnahat ja

Jaakko Rantsi

isäntä kävi seurustelemassa. Sarailta käsin kierrettiin kylällä keräämässä runotietoa. Parhaan saaliin Martti kirjasi Nastja Rantsilta, jota hän piti Suomen taitavimpana legendojen kertojana.

Jaakkoa haluavat lehtemme välityksellä onnitella monet ympäri Suomea asuvat kasvinkumppanit ja ystävät aina Lapista Savon ja Keski-Suomen kautta etelään.

He toivottavat sinulle monia armorikkaita vuosia.

70 vuotta täytti suurlähettiläs, rovasti Olli B e r g m a n 5.11.89. Merkkipäiväänsä hän vietti Valamossa. Olli on syntynyt Helsingissä, mutta asunut ammattinsa vuoksi ulkomaila. Eläkkeelle päästyään hän valitsi kotipaikakseen Heinolan.

Oppikoulunsa hän aloitti Helsingissä, mutta sodat alkoivat ja koulua piti vaihtaa. Vuoroon tuli Kadettikoulu, josta hän valmistui 1944. Ylioppilaaksi hän kirjoitti 1947 ja valtiotieteen maisterin paperit sai 1952.

Kaikki opinnot hän joutui suorittamaan työnsä ohella, sillä diplomaatin ura, joka alkoi jo 1946 lähetysavustajana Moskovassa, kesti 37 vuotta. Eläkkeelle hän jäi Romanian suurlähettiläänä 1983.

Pitkäaikainen toiminta sodan runtelemassa Euroopassa, ja asuminen kymmenissä eri valtioissa, jätti mieleen paljon ker-

Olli Bergman

rottavaa. Niistä ovat työn alla muistelmat.

Diplomaatin ura oli pitkä, mutta vielä pitempi on työ ortodoksisuuden palvelemisessa. Hän aloitti 9-vuotiaana kyntelipoikana Uspenskin katedraalissa. Teini-ikäisenä vietti kolme kesää Laatokan Valamossa ja opiskeli yksityisesti 1938—1945 pappisseminaarissa. Papiksi hänet vihittiin 1967 ja rovastin arvon sai 1972. Kadettikoulukaan ei mennyt hukkaan, sillä majuriksi hänet ylennettiin 1979. Apulaispiispaehdokkaaksi pyydettiin 1988.

Eikä vielääkään hän jouda lepoon, sillä hän otti vastuun varojen keräyksestä vanhan Valamon kunnostamiseksi, kun valittiin Laatokan Valamon Tukirahaston puheenjohtajaksi. Hän on myös Heinolan kirkon pappi, isännöitsijä, vahtimestari ja siivoaja, joten kyllä tekijä työtä löytää.

Pitkän ja ansiokkaan elämänsä aikana on hänet palkittu monilla valtiovallan ja kirkollisilla kunniamerkeillä. Onnitelumme.

K.P.

Erkki Piironen

70 vuotta täytti rovasti Erkki Piironen 14.11.89. Erkki on syntynyt Liperissä, siis eräässä Suomen vanhimmassa ortodoksisessa saarekkeessa, joista väki ei lähtenyt 1600-luvulla Tveriin — ”kun meille sattui ymmärtäväinen ruotsalainen pömo” selosti aikanaan professori Paavo Kontkanen.

Erkin monipuolinen toiminta ortodoksisen kirkkokunnan ja ortodoksisien järjestöjen palveluksessa on monella tavalla valotettu hänen 70-vuotiskirjoituksissa, joten niihin emme pala.

Sen sijaan vähemmälle on jäänyt hänen toimintansa pappiskokelaana Aunuksessa, vuosina 1942—1944. Ne ovat muistamisen arvoisia.

Erkki ja hänen aisaparinsa Tapani Repo olivat Aunuksen vuosinaan todellisessa ”korkeakoulussa”. He opettivat kansaa ja kansa opetti heitä. Särmit hiottiin ja yhteistyö sujui.

Silloin oltiin kahden tulen välissä. Kilpailu karjalaisten sie-luista oli kovaa, jopa niin kovaa, että Mannerheimiä tarvittiin apuun, sopua saamaan. Oli siinä nuorilla pappiskokelailla tietämistä ja vastuuta, eivätkä he olisi selvinneetkään, jos kansan tuki ei olisi ollut voimakkaasti heidän puolellaan. Tuki antoi voimaa ja rohkeutta toimia. Voidaan sanoa, että ekumeenisen yhteistyön polku viitoitettiin sotavuosina Aunuksessa.

Parhaiten Aunuksen toiminta selviää Erkin ”väitöskirjasta” Tsaasunien Karjalassa. Se on kirja, jonka sisällön sodan jälkeen ovat hyväksyneet kaikki osapuolet, niin vastaanpanijat kuin myötäilijätkin.

Kun pannaan Erkin toiminta vaa'alle, niin toiseen kuppiin tulevat Suomessa pappina olon 45 vuotta ja toiseen pappis-

kokelaan kolme vuotta. Suhde on siis 45—3. Silti vaaka on tasapainossa. Nuo kolme vuotta ovat hyvin painavia, mukana ovat saavutukset Aunuksessa. Siellä liittyi ortodoksisen kirkkoon 36 004 uutta jäsentä. Erkillä oli suuri osuus näiden saamisessa.

Monia armorikkaita vuosia seuramme työn ymmärtäjälle ja pitkäaikaiselle auttajallemme. **KOSTI PAMILO**

80 vuotta täytti Kemissä 14.9. rouva Martta Lietoniem, o.s. Karpoff. Hän on syntynyt Karjalassa Tulemajärven Palolahden kylässä Stefan ja Akuliina Karpoffin perheeseen.

Martan tie kulki Käsnäselän kautta Pitkärantaan, missä hän suoritti kansakoulun loppuun ja kävi keskikoulun. Koulun jälkeen hän toimi kauppiasvanhempiensä perustamassa liikkeessä myyjänä.

Vuonna 1932 Martta avioitui Vasili (Ville Pauloffin) kanssa. Aviopari muutti asumaan Kemiin, missä he asuvat edelleenkin.

Martta Lietoniemi on osallistunut aktiivisesti erilaisiin yhteiskunnallisiin rentoihin. Pitkärannassa asuessaan hän jo kuului ortodoksisen seurakunnan kirkkokuoroon sekä osallistui paikallisen, vireän Karjala-kerhon toimintaan.

Kemissä hän on ollut mukana Veitsiluodon Lotta-Svärd-toiminnassa sekä ollut pitkään Veitsiluodon tiistaiseuran puheenjohtajana. Myös Martta-toiminta on ollut lähellä hänen sydäntään.

Toivotamme Martta Lietoniemelle onnea ja terveyttä hänen edetessään kohti seuraavia virstanpylväitä.

Kemiläiset ystävät.

60 vuotta täytti dipl.insinööri Pentti Keynäs 19.11.89 Helsingissä. Hän on seuramme pitkäaikaisen sihteerin ja Karjalan Heimon päätoimittajan Wasili Keynään poika ja seuramme johtokunnan jäsen jo toisessa polvessa. Suku on kotoisin Vuokkiniemestä.

Valmistuttuaan diplomi-insinööriksi Teknillisestä korkeakoulusta 1956 hän toimi mm. Veitsiluoto Oy:ssä suunnittelupäällikkönä.

Pentin harrastuksista mainittakoon musiikki, kuorolaulu ja kirjallisuus; hänen Carelia-kirjastonsa on poikkeuksellisen laaja.

Pentti on seurannut läheltä seuramme toimintaa ja auttanut, kun apua on tarvittu. Hän oli mukana mm. Kemin heimojuhlien paikallistoimikunnassa v. 1960.

60 vuotta täytti 12.10.89 Rautalammin seurakunnan kirkkoherra, rovasti Kauko Salmi.

Setukaisia tapaamassa

Pyhäinpäivän muutoin laihanlaisen tv-illan valopilkku oli Pertti Virtarannan ja Lisa Hovinheimon dokumenttifilmi Viron kaakkoiskulmalla asuvista setukaisista.

Suomensukuisia setukaisia eli setuja on tätä nykyä muutamia tuhansia, osa Venäjän federaation puolella, enin osa Virossa.

Ohjelmaan sisältyi mielenkiintoinen Petserin luostarissa kuvattu jakso. Siellä vietettiin parhaillaan Marianpäivän suurta juhlaa.

Kun Uuden Valamon luostari v. 1957 siirtyi Kostantinopolin ekumeenisen patriarkan alaisuuteen; kaikki munkit eivät olleet tilanteeseen tyytyväisiä. Seitsemän heistä lähti Neuvostoliittoon, missä heidän asuinpaikakseen tuli juuri Petserin luostari.